

Aktuellt från SKR

2026-03-23 NPO

Johanna Woltjer, tf. sektionschef

Ellinor Holm, handläggare

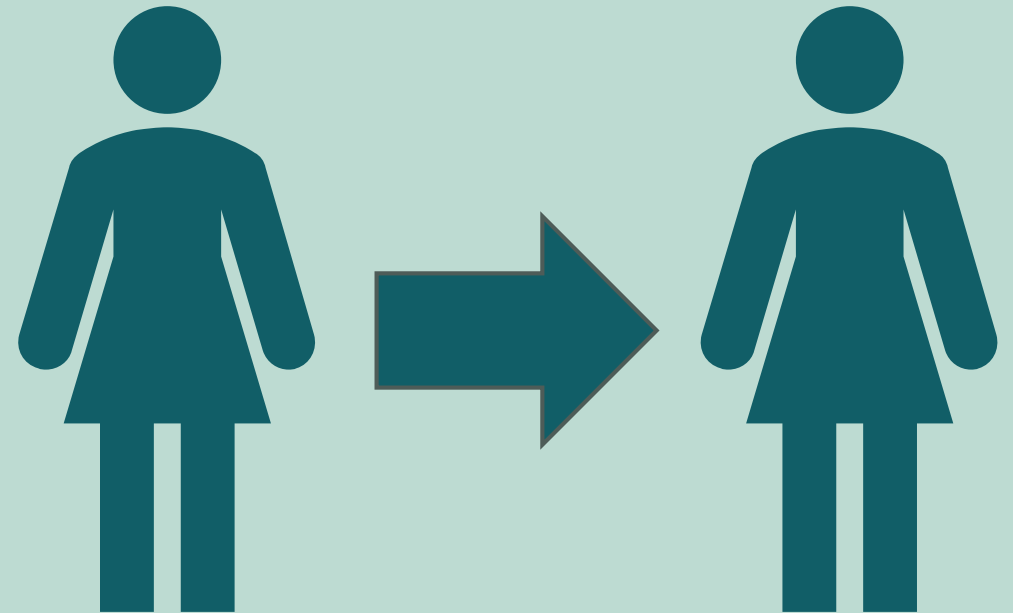
Aktuellt

1. SKR:s deltagande i NPO
2. Uppdatering kring samsjuklighetsreformen
3. Rättspsykiatrirapporten
4. Barn och ungas psykiska (o)hälsa prioriterad 2026
  - Analysuppdrag
5. Möjlighet för NPO att lämna input på:
  - Begreppen psykisk hälsa och ohälsa
  - SKR:s stöd 2026
  - Psykiatrin i siffror
6. Mini-KID rättigheter

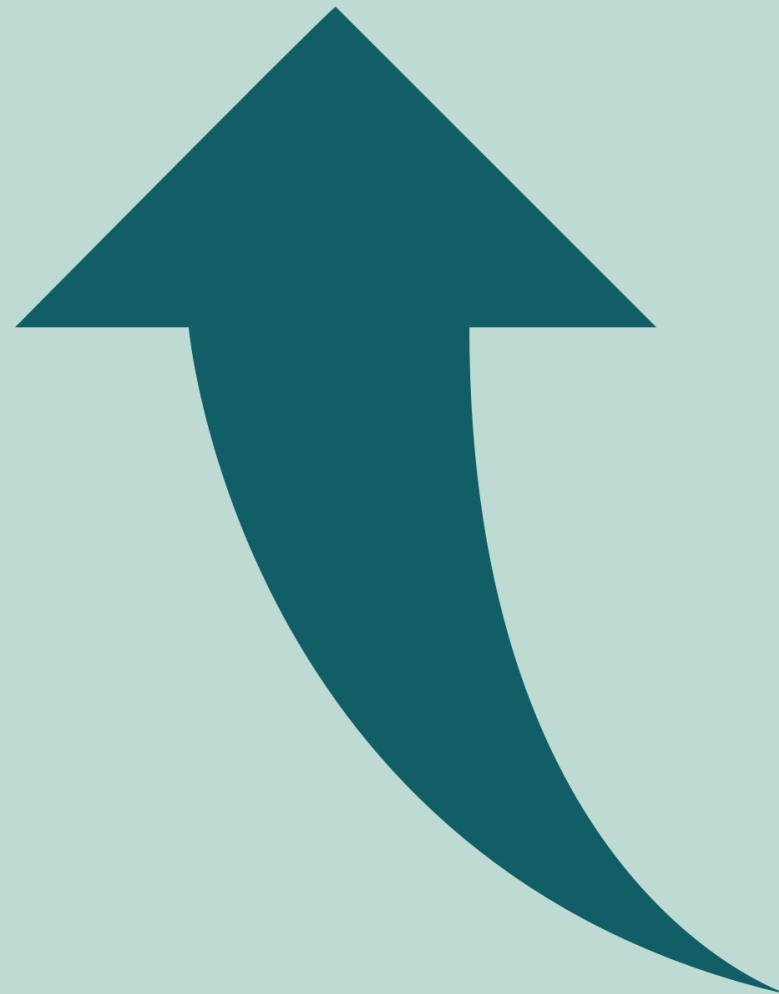
SKR:s deltagande i NPO

- Johanna fortsätter som sektionschef för Folkhälsa och psykiatri året ut
- Krävs prioriteringar för att få tiden att räcka
- Johanna ersätts tillsvidare av Ellinor Nilsson

Uppdatering kring samsjuklighets- reformen

- SKR ser över konsekvenserna av lagrådsremissen
- Övergångsreglering upplevs svagt
- Politisk beredning pågår

Rättspsykiatri- rapporten

- SKR har genomfört en analys 2024–2025
- Ett PPT kring nuläget, utmaningar och prognos framåt
- Nu tas en rapport fram med uppdaterad analys och fortsatt utveckling inom området
- SKR styrelsebeslut 17 april

**Fördjupad nationell
lägesbild av behov och
kapacitet inom
rättspsykiatrin 2024-2026**

BoU psykiska hälsa - prioritet

- SKR:s sektion för folkhälsa och psykiatri kommer att prioritera arbetet med BoU psykiska (o) hälsa 2026:
  - Förebyggande arbetet
  - Skolan
  - SiS, HVB
  - Primärvården
  - Specialiserad barn- och ungdomspsykiatri

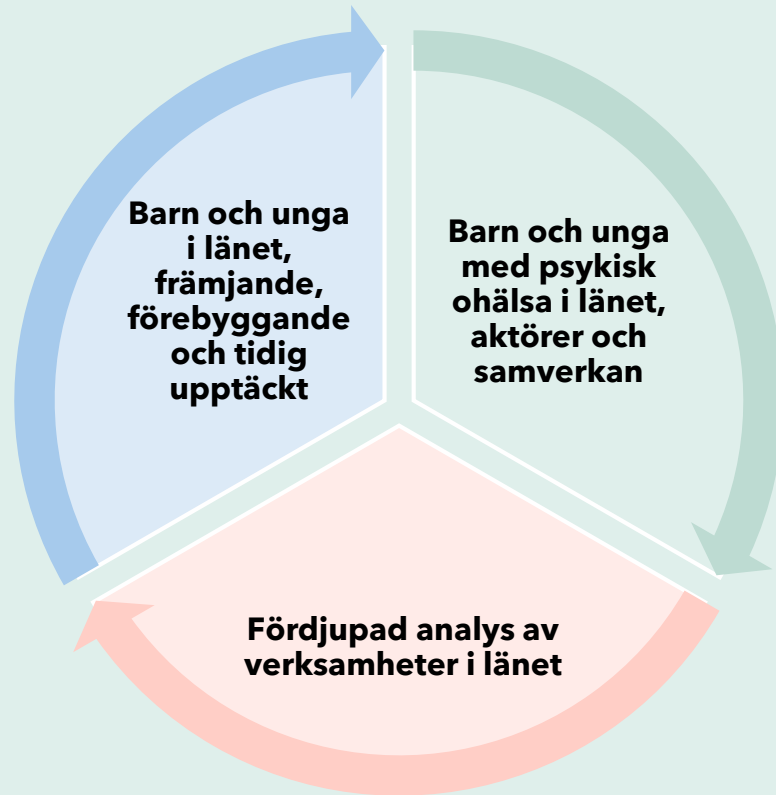

Analysstöd

- SKR har tagit fram analysstöd för de regionövergripande analyser som ska genomföras – utgångspunkt i systemledarskap
- Stöd för bredare lägesbild i länen för att kunna skapa förändring
- SKR har genomfört stödjande webinarier

**Analysstöd –
regionövergripande analys
av barn och unga med
psykisk ohälsa**

Analys av tre nivåer i länen

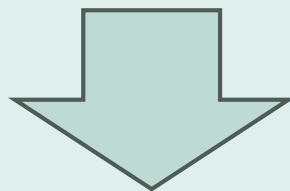

- Tre regioner har bistått med att validera dokumentet så att det upplevs maximalt relevant som stöd

**Analysstöd –
regionövergripande analys
av barn och unga med
psykisk ohälsa**

Förväntningar av 2026: Från analys till utvecklings- arbeten

Analys

Åtgärder att gå från nuläge till
önskad läge

Medskick?

- Begreppen psykisk hälsa och ohälsa

Begreppen psykisk hälsa och ohälsa

- Arbetsgrupp har bildats för att revidera begreppen
- Folkhälsomyndigheten samordnar
- Socialstyrelsen, SKR och Socialdepartementet deltar
- Inspel tas gärna emot, kan skickas till anna.svanberg.warn@skr.se

Begrepp inom området psykisk hälsa

Version 1.1

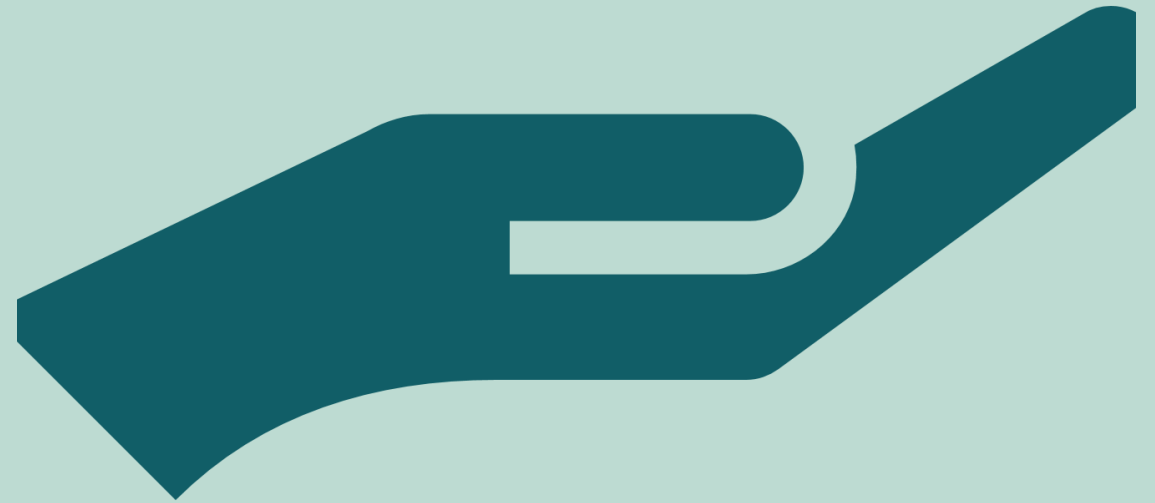
Medskick?

- SKR:s stöd 2026

SKR:s stöd 2026

- Psykiatrikongressen var ett bra tillfälle att fånga behov
- Eventuella tillägg till SKR:s uppdrag:
  - Stöd för förändringsarbete, inkluderande ledarskap, metodstöd, coachning

Medskick?

- Psykiatrin i siffror
  - Input kring indikatorer?
  - Deltagande i referensgrupp?

De fyra centrala arbetsmomenten

Historiska data bearbetat för att:

- Kunna presenteras och analyseras
- Sekretesshanterad

Databas

Insamling

- Värdering av datamängder
- Arbete med definitioner
- Enkät framtagning
- Information ut/in

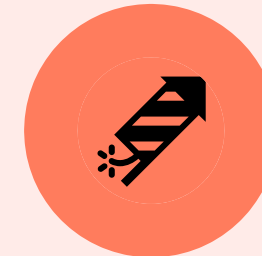
Plattform

Framtagning av presentations-/analysplattform:

- Presentation
- Användaranpassning
- Behörighetshantering

Lansering

Lansering av presentations-/analysplattform:

Mini-KID rättigheter

Christer Allgulander, leg läkare, specialist psykiatri, docent vid Uppsala Universitet har kontaktat SKR kring Mini-KID rättigheter:

”Sedan 1994 har jag varit "agent" för MINI diagnostiskt intervjuinstrument i Sverige. Hans Ågren, Margda Waern, MaiBritt Giacobini och jag har granskat de översättningar till svenska som utförts av MAPI i Lyon på uppdrag av David Sheehan i Tampa, Florida. MINI används i basutredningar i svensk specialiserad vård inklusive primärvård, och i kliniska forskningsprojekt. MINI rekommenderas av läkemedelsmyndigheterna FDA och EMA.

David Sheehan har sedan flera år en pågående konflikt med företaget NVIEW, Jim Szyperski, en f.d. partner till David Sheehan, numera www.proemhealth.com, rörande de globala rättigheterna till MINI. Szyperski skrev 2021 till Mia Ramklint och mig och nöjde sig med att jag informerade honom om hur vi gör i Sverige. NVIEW, numera ProemHealth, har en representant i Helsingborg, Stretch Care, som har en digital plattform Blåappen, sedan 2025 Amni Care, som inkluderar MINI: <https://www.stretch.care/amni-care>

Nuläget: Efter en dispyt mellan David Sheehan och forskare och ledningen för Karolinska Institutet sedan november 2025 rörande en studie där MINI används, fick KI-representanter och jag den 17 mars i år ett brev där David kräver en licens av KI-forskare. Tidigare har forskare vid LU och UU fått liknande kravbrev.

Enligt ett speciellt avtal mellan David Sheehan och mig har alla användare av MINI i Sverige hittills förelagts att informera mig, enligt anvisningar på Kunskapsguiden/Socialstyrelsen. Jag har då skickat den auktoriserade översättningen 2016 av MINI 7.0.1 med ADHD-modulen med föreskrift att inte digitalisera formuläret, utan bara använda pappersversionen. Nu ska alla alltså i stället kontakta David Sheehan direkt för att få licens på den webb-plats han lanserade i maj 2025 (se nedan).

David Sheehan har för vana att granska studier som är registrerade på www.clinicaltrials.gov. Ser han MINI där, skriver han till principal investigator med krav på ett licensavtal, vilket medför kostnader. Sheehan hävdar att det federala regelverket som nu tillämpas i USA kräver att alla MINI-användare behandlas lika, dvs betalar lika för en licens. Sheehan uppger också att forskare i Sverige avtalat med NVIEW, vilket de alltså inte kan göra enligt honom.

Flera sådana kravbrev har skickats till svenska forskare av Sheehan. Jag har hittills lyckats avstyra detta med hänvisning till det avtal Sheehan och jag har haft i flera år, som jag tolkat som att Sverige är undantaget sådana krav, dvs användning som bekostas med allmänna medel. Ulrik Malt har i Norge, såvitt jag vet, lyckats utverka ett liknande undantag.

Jag har meddelat Kunskapsguiden om denna ändring, och försöker nu få kontakt med verksamhetschefer i regionerna. Jag har också meddelat ämnesföreträdare för den akademiska psykiatrin som nu tar tag i detta för att enas om ett alternativ.

Eftersom många användare av svenska MINI inte vill betala för en licens ser jag tyvärr ett slut för MINI här. Vad finns för alternativ? Det kan vara värt att titta på Diamond från Institute of Living i Hartford, Connecticut. Diamond-Kid har översatts till svenska av Matti Cervin och medarbetare vid LU. Hans grupp arbetar också med att översätta Diamond för vuxna, och jag kan hjälpa till med det. Inom ett par månader kan vi alltså ha dessa alternativ till MINI, kostnadsfritt.

<https://instituteofliving.org/programs-services/anxiety-disorders-center/resources-tools>

SCID är ett expertinstrument för psykiatrin och det arbetas på en digitaliserad svensk version. Vi bör även leta efter instrument för att tillämpa ICD-11 här nästa år. Jag är inte uppdaterad i den frågan.

Jag avråder från direktkontakt med David Sheehan eftersom all korrespondens kan åberopas som bevis i hans pågående rättsprocesser.”

Frågor, funderingar, medskick?

Sveriges
Kommuner
och Regioner

Tack för idag!

Johanna Woltjer

johanna.woltjer@skr.se

08 - 452 79 33